

รู้ไว้ก่อนจะไป ศาลปกครอง

จัดทำโดย สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานศาลปกครอง

รู้ไว้ก่อนจะไป
ศาลปกครอง

จัดทำโดย สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานศาลปกครอง

รู้ไว้ก่อนไปศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครอง

ISBN : 978-616-333-058-1

พิมพ์ครั้งที่ 1 : กันยายน 2558

จำนวน : 10,000 เล่ม

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานศาลปกครอง

อาคารศาลปกครอง ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ 0 2141 1111 สายด่วนศาลปกครอง 1355

<http://www.admincourt.go.th>

<https://www.youtube.com/user/acmcc2014>

พิมพ์ที่

บริษัท ดิน ดีไซน์ จำกัด

โทรศัพท์ 0 2563 6921

คำนำ

ความรู้เรื่องเกี่ยวกับศาลปกครองและคดีปกครองเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาศึกษาทำความเข้าใจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการฟ้องคดี กระบวนการพิจารณาคดี การพิพากษาคดี หรือการอุทธรณ์คำสั่ง/คำพิพากษา ซึ่งแต่ละหัวข้อมีรายละเอียดแยกย่อยอีกหลายประเด็นซึ่งอาจจะเป็นเรื่องที่ยุ่งยากและซับซ้อนเกินกว่าจะทำความเข้าใจในเวลาสั้นๆ แต่ด้วยความสำคัญของความรู้ในเรื่องดังกล่าวที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตซึ่งต้องเกี่ยวพันกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานทางปกครองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง สำนักงานศาลปกครองจึงจัดทำหนังสือไว้ก่อนไปศาลปกครอง ขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านที่สนใจหรือผู้ที่มีเหตุให้ต้องมายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ได้ทำความเข้าใจในเบื้องต้น เนื่องจากหนังสือดังกล่าวบอกเล่าเรื่องราวที่ควรรู้ไว้ โดยไม่ได้ลงลึกในรายละเอียดมากนัก ผู้อ่านจึงสามารถทำความเข้าใจได้โดยใช้เวลาไม่นานนัก

หนังสือไว้ก่อนไปศาลปกครอง มีเนื้อหาที่น่าสนใจนับตั้งแต่เรื่องคดีปกครองประเภทต่างๆ ระยะเวลาการฟ้องคดี การเขียนคำฟ้อง การขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยเรื่องเหล่านี้บางเรื่องมีตัวอย่างคดีประกอบ บางเรื่องมีตัวอย่างการเขียนคำฟ้อง/คำขอ ประกอบเนื้อหาเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีความรู้เรื่องระบบไต่สวน การพิจารณาคดี การพิพากษาคดี และการอุทธรณ์คำสั่ง/คำพิพากษา ซึ่งเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้รวบรวมมาจากเอกสารประชาสัมพันธ์ที่ได้เคยจัดทำไว้ก่อนหน้านี้และปัจจุบันได้ยุติการผลิตไปแล้ว ไม่ว่าจะเป็นหนังสือคดีปกครอง:รู้ไว้บอกต่อ ขอควรรู้ก่อนไปศาลปกครอง แผ่นพับเรื่องต่างๆ ของศาลปกครอง อาทิ ระยะเวลาการฟ้องคดี การเตรียมคำฟ้อง วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษา เป็นต้น เพื่อให้ง่ายต่อการพกพาและศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสำนักงานศาลปกครองหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจไม่ว่าจะเป็นประชาชนทั่วไปหรือผู้ที่ต้องมารับบริการจากศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครอง

7 กันยายน 2558

สารบัญ

คดีปกครอง	4	การขอวิธีการชั่วคราว ก่อนการพิพากษา	45
คดีปกครองที่ต้องยื่นฟ้องต่อ ศาลปกครองสูงสุดโดยตรง	19	ระบบไต่สวน	52
คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง	24	การนั่งพิจารณาคดี	56
ระยะเวลาการฟ้องคดี	28	ตุลาการศาลปกครอง	58
ค่าฟ้อง	37	การพิพากษาคดี	61
การนำระคำอธิบายคดี	43	...	

คดีปกครอง

คดีปกครอง

คดีปกครอง คือ คดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันเอง และเป็นคดีในเรื่องดังต่อไปนี้

1. **คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎ คำสั่ง หรือกระทำการอื่นใดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย** เช่น กฎกระทรวงกำหนดเวลาเปิดหรือปิดสถานบริการ ระเบียบมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ หรือกรณีผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิเสธการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษทางวินัยโดยไม่เป็นธรรม เป็นต้น

2. **คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร** เช่น กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นละเลยต่อหน้าที่ไม่ตรวจตราและออกคำสั่งให้เจ้าของอาคารรื้อถอนอาคารที่ก่อสร้างหรือต่อเติมโดยไม่ได้รับใบอนุญาต กรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการออกโฉนดที่ดินล่าช้าเกินสมควร กรณีที่เอกชนได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนแต่พนักงานสอบสวนบ่ายเบี่ยงไม่ยอมรับแจ้งความ หรือพนักงานสอบสวนรับแจ้งความร้องทุกข์ไว้แล้วแต่ละเลยไม่ดำเนินการสอบสวนจนเวลาล่วงเลยไปหลายปี เป็นต้น

3. คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากกฎ คำสั่ง หรือจากการละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร เช่น การที่เจ้าพนักงานที่ดินออกคำสั่งเพิกถอนโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายและผู้ฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายดังกล่าว การฟ้องเรียกค่าทดแทนการเวนคืนหรือการรอนสิทธิจากการวางท่อประปาหรือตั่งเสาไฟฟ้าแรงสูง การที่พนักงานสอบสวนไม่ได้ดำเนินคดีกับบุคคลที่ลักทรัพย์ของผู้แจ้งความร้องทุกข์ ทำให้ผู้นั้นได้รับความเสียหาย เป็นต้น

4. คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง เช่น ข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้างเอกชนก่อสร้างถนน สะพาน อาคารเรียน หรือข้อพิพาทเกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าสัมปทานตามสัญญาสัมปทานทำไม้ป่าชายเลน หรือสัญญาที่หน่วยงานทางปกครองทำกับข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อ เป็นต้น

5. คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลกระทำการหรือละเว้นกระทำการ เช่น กรณีเจ้าหน้าที่ของกรมการขนส่งทางน้ำฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อมีคำสั่งให้เอกชนรื้อถอนสะพานหรือบ้านที่ปลูกรุกล้ำแม่น้ำ กรณีเจ้าพนักงานท้องถิ่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อมีคำสั่งให้จับกุมและกักขังบุคคลซึ่งมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ เป็นต้น

6. คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง เช่น กรณีที่ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งชี้ขาดหรือบังคับตามคำสั่งชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง เป็นต้น

คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎ คำสั่ง หรือกระทำการอื่นใด โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

นายณเดช รับราชการเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานโยธา 7 สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้รับคำสั่งให้ออกจากราชการ โดยถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเนื่องจากรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา กรณีที่รายงาน ว่า นายมาริโอ้ เจ้าของอาคารซึ่งต้องรื้อถอนตามคำพิพากษาศาลฎีกา ได้ยื่นแบบขอแก้ไขอาคารดังกล่าวให้ถูกต้อง ทั้งที่ความจริงปรากฏว่านายมาริโอ้ไม่ได้มีการยื่นแบบขอแก้ไขอาคารแต่อย่างใด

เมื่อได้รับคำสั่ง นายณเดช ได้ทำหนังสือร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ก.ก.) แต่ในเวลาต่อมา นายณเดช มีหนังสือขอถอนคำร้องทุกข์ดังกล่าว และนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ซึ่งศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากนายณเดช ซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดี ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด นายณเดช จึงทำหนังสือถึง ก.ก. อีกครั้งเพื่อร้องขอให้ ก.ก. รับเรื่องร้องทุกข์ แต่ ก.ก. เห็นว่านายณเดช ร้องทุกข์เกินกำหนด และการขอถอนเรื่องร้องทุกข์ที่ผ่านมา มีผลทำให้การพิจารณาร้องทุกข์ดังกล่าว มีอันต้องระงับไปตามกฎหมาย จึงมีมติไม่รับเรื่องร้องทุกข์ของนายณเดชไว้พิจารณา เมื่อนายณเดช หันซ้ายขวาไม่รู้จะพึ่งใคร จึงเดินทางมายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองอีกครั้งเพื่อร้องขอความเป็นธรรม

เรื่องนี้ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าหลังจากที่ศาลปกครองมีคำสั่งไม่รับฟ้อง เนื่องจากเห็นว่า นายณเดช ซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดี ยังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด นายณเดช จึงได้ทำหนังสือถึงหัวหน้าสำนักงาน ก.ก. ร้องขอความเป็นธรรมให้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวอีกครั้ง ซึ่งหัวหน้าสำนักงาน ก.ก. ได้มีหนังสือแจ้งกลับมายังผู้ฟ้องคดีให้ส่งสำเนาคำสั่งศาลให้สำนักงาน ก.ก. และผู้ฟ้องคดีก็ได้ปฏิบัติตามแล้วนั้น การที่ ก.ก. ปล่อยให้เวลาล่วงผ่านไปกว่า 5 เดือน จึงมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาว่าการขอถอนเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี มีผลทำให้การพิจารณาร้องทุกข์มีอันต้องระงับไปตามกฎหมาย เหตุผลดังกล่าวไม่อาจรับฟังได้และไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดี เนื่องจากการขอถอนเรื่องร้องทุกข์มีสาเหตุมาจากการไม่ได้รับความสะดวกและความล่าช้า

ในการขอข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาใช้จัดทำคำร้องทุกข์ ดังนั้น การจะห้ามไม่ให้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลด้วยเหตุที่ไม่ได้ยื่นร้องทุกข์คำสั่งก่อนฟ้องคดีอีกย่อมจะไม่เป็นธรรม จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีดำเนินการร้องทุกข์เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว แต่ทางผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้มีการสั่งการใดๆ ภายในเวลาอันสมควรหรือภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

สำหรับเรื่องการรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาจนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้ออกจากราชการนั้น ศาลปกครองพิจารณาเห็นว่า นายนคร ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและเป็นผู้รายงานผลการดำเนินการประจำเดือนเกี่ยวกับอาคารตามคำพิพากษาได้รายงานเท็จต่อหัวหน้าของตนว่านายมาริโอ้ เจ้าของอาคารพินาทขอยื่นแบบแก้ไขอาคารทั้งที่ไม่ได้มีการขอยื่นแบบแต่อย่างใด ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหัวหน้าเหนือขึ้นไปจากหัวหน้าของนายนคร ได้รับรายงานแล้วไม่ได้อ่านรายงานอย่างถี่ถ้วนเนื่องจากเห็นว่ารายงานดังกล่าวผ่านกรกลั่นกรองมาแล้วชั้นหนึ่ง แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีทราบความจริงก็ได้สั่งให้ลูกน้องตรวจสอบข้อมูลอีกครั้งจนกระทั่งได้ข้อมูลที่เป็นจริงรายงานต่อผู้บังคับบัญชา ทำให้ทราบว่าเอกสารขออนุมัติยุติคดีอาคารของนายนครเป็นเอกสารปลอม จากข้อเท็จจริงดังกล่าวมีน้ำหนักกับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปลอมแปลงเอกสาร และการรายงานเท็จของผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นคุณแก่นายมาริโอ้ถึงขนาดทำให้ไม่ต้องรื้อถอนอาคารตามคำพิพากษาแต่อย่างใด ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ทั้งพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดไม่เข้าลักษณะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกลสอบสวนและหากให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการจึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ศาลปกครองจึงพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและให้ดำเนินการเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการตามระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการภายในสามสิบวันนับจากวันที่คดีถึงที่สุดตลอดจนคืนสิทธิต่างๆ ที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องได้รับตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องภายในสามสิบวันนับจากวันที่ผู้ฟ้องคดีได้กลับเข้ารับราชการ

(เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.63/2551)

คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

นายหมากซึ่งเป็นผู้ฟ้องในคดีนี้ เป็นเจ้าของที่ดินผืนหนึ่งในตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ที่ดินของนายหมากอยู่ติดกับอาคารหอพักของนายปรินที่กำลังก่อสร้าง นายหมากได้มีคำร้องถึงนายกเทศมนตรีขอให้ตรวจสอบการก่อสร้างอาคารหอพักของนายปรินว่าขัดต่อกฎหมายหรือไม่ แต่ทางเทศบาลกลับนิ่งเฉยจนนายหมากทำคำร้องไปอีกครั้งขอให้ตรวจสอบหอพักดังกล่าวโดยเฉพาะเรื่องของระยะห่างของอาคารกับเขตที่ดินของตน ต่อมา นายกเทศมนตรีซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือตอบกลับคำร้องว่าอาคารหอพักของนายปรินไม่รุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ฟ้องคดียังเห็นว่าการก่อสร้างอาคารหอพักของนายปรินมีบางส่วนติดกับเขตที่ดินของตนซึ่งมีระยะห่างจากเขตที่ดินน้อยกว่า 50 เซนติเมตรโดยไม่ได้รับความยินยอมซึ่งไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงมีคำร้องให้ตรวจสอบระยะห่างของอาคารกับเขตที่ดินดังกล่าวอีกครั้ง

หลังจากได้รับคำร้องของนายหมาก ผู้ถูกฟ้องคดีใช้เวลาตรวจสอบนานกว่า 5 เดือนเศษก่อนจะพบว่าอาคารก่อสร้างของนายปรินไม่ถูกต้องตามใบอนุญาตจริง แต่ว่าเป็นกรณีที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้จึงออกคำสั่งให้แก้ไขอาคารให้มีระยะห่างตามที่กฎหมายกำหนดภายใน 30 วันและยื่นคำขอรับใบอนุญาตดัดแปลงอาคารหลังจากแก้ไขแล้วเสร็จภายใน 30 วัน เวลาผ่านไป 4 เดือนเศษหลังจากได้รับคำสั่งให้แก้ไขอาคาร นายปรินจึงได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตดัดแปลงอาคาร และทางผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้ออกใบอนุญาตให้ในเวลาต่อมา

นายหมากเห็นว่าเรื่องนี้ไม่เป็นธรรมกับตนจึงมายื่นฟ้องคดีกับศาลปกครอง ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าการที่นายหมากซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีมีคำร้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจสอบการก่อสร้างหอพักของนายปรินว่าขัดต่อกฎหมายหรือไม่ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีกลับนิ่งเฉยจนผู้ฟ้องคดีต้องยื่นคำร้องอีกครั้งให้ตรวจสอบในเรื่องดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือตอบกลับคำร้องว่าอาคารหอพักไม่ได้รุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี อันเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมาย อีกทั้งเมื่อผู้ฟ้องคดีมีคำร้องเตือนให้ตรวจสอบเรื่องระยะห่างของอาคารกับเขตที่ดินในเวลาต่อมา

ผู้ถูกฟ้องคดีใช้เวลาจนถึง 5 เดือนเศษจึงไปตรวจสอบแล้วพบว่าการก่อสร้างอาคารของนายปรีณไม่ถูกต้องตามใบอนุญาตแต่เป็นกรณีที่สามารถแก้ไขได้จึงสั่งให้แก้ไขภายใน 30 วันและให้ยื่นขอรับใบอนุญาตดัดแปลงอาคารหลังจากแก้ไขเสร็จภายใน 30 วัน แต่เจ้าของอาคารใช้เวลา 4 เดือนเศษหลังจากได้รับคำสั่งจึงไปยื่นขอรับใบอนุญาต โดยที่ในระยยะเวลาดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการใดๆ ตามกฎหมายตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่สนใจที่จะให้มีการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดผลอย่างดีที่สุด

นอกจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ออกใบอนุญาตดัดแปลงอาคารให้นายปรีณแก้ไขผังบริเวณก่อสร้างอาคารด้านที่ติดเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดี แม้จะมีการแก้ไขอาคารดังกล่าวก็ยังฝ่าฝืนกฎหมายที่กำหนดให้อาคารที่มีความสูงเกิน 9 เมตรแต่ไม่ถึง 23 เมตร ผนังหรือระเบียงต้องอยู่ห่างจากเขตที่ดินไม่น้อยกว่า 3 เมตร แต่อาคารหอพักของนายปรีณอยู่ห่างจากเขตที่ดินน้อยกว่า 3 เมตร แต่ไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร ผนังจะต้องปิดทึบ แต่ผู้ถูกฟ้องคดียินยอมให้นายปรีณจัดทำหน้าต่างบานเกล็ดที่ช่องกันสาด แก้ไขประตูห้องพักไประเบียงเป็นหน้าต่างบานเกล็ดซึ่งมีลักษณะเป็นช่องระบายอากาศและช่องแสง แล้วให้การรับรองว่าหน้าต่างบานเกล็ดดังกล่าวเป็นผนังของห้องพักอยู่ห่างจากเขตที่ดินเกินกว่า 3 เมตรนั้นถูกต้อง เป็นการตีความเบี่ยงเบนเพื่อช่วยเหลือให้นายปรีณหลีกเลี่ยงไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย พฤติการณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ไม่ออกคำสั่งให้นายปรีณซึ่งเป็นเจ้าของอาคารแก้ไขอาคารให้ถูกต้องตามกฎหมายจึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ศาลปกครองจึงพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีออกคำสั่งให้เจ้าของอาคารแก้ไขผนังอาคารให้ถูกต้องตามกฎหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ม่คำพิพากษา

(เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.181/2553)

คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่น
ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจาก
การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากกฎคำสั่ง หรือจากการ
ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

น้องญาญ่าลูกสาวนางคิมหลานสาวนางคิมมีบ้านอยู่ในจังหวัด
สมุทรปราการซึ่งเป็นเขตเวณคีนก่อสร้างสนามบิณสุวรรณภูมิที่ได้มีการเวนคืน
ไปแล้วตั้งแต่ปีพ.ศ. 2523 แต่ยังไม่ได้มีการก่อสร้างสนามบิณ รัฐจึงปล่อยให้
ชาวบ้านแถบนั้นอาศัยอยู่เรื่อยมา จนเมื่อจะมีการก่อสร้างจึงได้มีการสำรวจ
ข้อมูลราษฎรในพื้นที่โครงการในปีพ.ศ. 2536 โดยคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้
บริษัทท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด หรือ บทม. เป็นผู้ดำเนินการ
อพยพโยกย้ายชาวบ้านออกจากพื้นที่โครงการโดยให้เงินช่วยเหลือชาวบ้าน
ตามหลักเกณฑ์ 5 ข้อ คือ (1) เป็นบ้านที่ปลูกก่อนการสำรวจเมื่อปีพ.ศ. 2536 (2)
มีสภาพเป็นบ้านพักอาศัย (3) สภาพบ้านเป็นสัดส่วนแยกจากหลังใหญ่ที่ได้รับ
เงินช่วยเหลือค่าชดเชยไปแล้วโดยเด็ดขาด (4) มีทะเบียนบ้านถูกต้อง และ
(5) ต้องทำกินอยู่ในพื้นที่หรือมีพื้นที่ทำกินในบริเวณพื้นที่ก่อสร้างสนามบิณ

โดยมีอัตราให้ความช่วยเหลือตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ดังนี้ (1) ผู้ไม่ผ่าน
หลักเกณฑ์ทั้ง 5 ข้อ จะช่วยเหลือรายละ 5,000 บาท เนื่องจากมีสิ่งปลูกสร้าง
อยู่ในพื้นที่ (2) ผู้ที่ผ่านหลักเกณฑ์ 1 ข้อ ช่วยเหลือรายละ 20,000 บาท (3) ผู้ที่
ผ่านหลักเกณฑ์ 2 ข้อ ช่วยเหลือรายละ 50,000 บาท (4) ผู้ที่ผ่านหลักเกณฑ์ 3 ข้อ
ช่วยเหลือรายละ 100,000 บาท (5) ผู้ที่ผ่านหลักเกณฑ์ 4 ข้อ ช่วยเหลือรายละ
200,000 บาท (6) ผู้ที่ผ่านหลักเกณฑ์ 5 ข้อ ช่วยเหลือรายละ 800,000 บาท

น้องญาญ่านำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเนื่องจากไม่พอใจที่ได้รับเงิน
ช่วยเหลือเพียง 20,000 บาท เนื่องจาก บทม. ซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องในคดีนี้เห็นว่าบ้าน
ของผู้ฟ้องคดีเป็นบ้านประเภทนอกบัญชีสำรวจที่ได้มีการสำรวจไปเมื่อปี พ.ศ.
2536 ซึ่งคดีนี้ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าตามสำเนาทะเบียนบ้านดังกล่าว
มีชื่อนางคิมเป็นหัวหน้าครอบครัว และเป็นมารดาของนางคิมซึ่งเป็นแม่ของ
ผู้ฟ้องคดีโดยที่มีพยานยืนยันว่านางคิมได้ยกบ้านหลังนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นอกจากนั้น
ในใบมรณบัตรของนางคิมระบุว่านางคิมเสียชีวิตเมื่อปีพ.ศ. 2535 และขณะ

เสียชีวิตนางคิมอยู่ที่บ้านหลังดังกล่าว ย่อมรับฟังได้ว่าบ้านหลังนี้ปลูกสร้างขึ้นแล้วในปีพ.ศ. 2535 ซึ่งตรงตามหลักเกณฑ์ข้อ (1) ทั้งนี้ สำเนาทะเบียนบ้านมีชื่อของหลานของผู้ฟ้องคดีอยู่อาศัยและบริเวณบ้านประกอบด้วยพื้นที่ทำกินซึ่งเป็นสวนและบ่อปลา ซึ่งรับฟังได้ว่าบ้านหลังดังกล่าวมีสภาพเป็นบ้านพักอาศัยเป็นสัดส่วนแยกเป็นเอกเทศจากบ้านหลังอื่นและมีทะเบียนบ้านถูกต้องตรงตามหลักเกณฑ์ข้อที่ (2) (3) และ (4)

อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดียอมรับว่าไม่ได้อาศัยอยู่ในบ้านหลังดังกล่าวแต่อยู่กับสามีที่บ้านอีกหลังหนึ่ง โดยมอบให้หลานเป็นผู้อยู่อาศัยและให้ช่วยดูแลบ่อปลาแทนผู้ฟ้องคดี และถึงแม้หลักเกณฑ์ข้อ (5) ระบุว่าผู้ที่ได้รับเงินช่วยเหลือจะต้องทำกินอยู่ในพื้นที่หรือมีพื้นที่ทำกินในบริเวณพื้นที่ก่อสร้างสนามบิน โดยที่ไม่ได้ระบุชัดเจนว่าผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือจะต้องทำกินด้วยตนเอง แต่เมื่อคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ต้องการบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของราษฎรจากการที่ต้องย้ายออกจากพื้นที่ ผู้ฟ้องคดีจะต้องเป็นผู้ที่เคยได้รับประโยชน์โดยตรงและสม่ำเสมอโดยตลอดจากการทำกินในพื้นที่นั้นมาก่อน ไม่ว่าจะทำกินเองโดยมอบให้ผู้อื่นดูแลหรือมอบให้ผู้อื่นทำกินแทนแล้วให้ประโยชน์ตอบแทน ซึ่งในคดีนี้ผู้ฟ้องคดีเพียงแต่อ้างว่าได้ให้ผู้อื่นดูแลบ่อปลาแทนโดยมีพยานบุคคลให้ถ้อยคำสนับสนุนข้อกล่าวอ้าง แต่ไม่มีหลักฐานเพียงพอ ที่จะยืนยันได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ทำกินอยู่ในพื้นที่หรือมีพื้นที่ทำกินอยู่ในบริเวณนั้น ทั้งพยานบุคคลที่กล่าวอ้างก็เป็นพยานที่ผู้ฟ้องคดีอ้างขึ้นทั้งสิ้น ศาลจึงเห็นว่าผู้ฟ้องคดีอยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ (1) (2) (3) และ (4) เท่านั้น จึงมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินช่วยเหลือจำนวน 200,000 บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี

(เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.280/2551)

นายบอยมีอาชีพรับเหมาก่อสร้าง ไม่ว่าจะเป็นถนน สะพาน โรงเรียน โรงแรม อาคาร ห้างร้าน นายบอยรับสร้างทุกสิ่ง จนเมื่อ 16 สิงหาคม 2550 นายบอยได้ทำสัญญาจ้างกับทางเทศบาลปรับปรุงเกาะกลางถนน มีระยะเวลาทำงาน 180 วัน โดยจะได้รับค่าก่อสร้างทั้งสิ้น 940,000 บาท จนเมื่อเวลาผ่านไป นายบอยปรับปรุงเกาะกลางถนนแล้วเสร็จส่งมอบงานงวดสุดท้ายให้ทางเทศบาลเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2551 เทศบาลตรวจรับงานและจ่ายค่าจ้างให้กับนายบอยโดยได้หักเงินค่าปรับงานล่าช้าจำนวน 277,300 บาท นายบอยจึงทำหนังสือถึงเทศบาลเพื่อขอขยายระยะเวลาและคืนเงินค่าปรับ เนื่องจากเห็นว่าตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2551 มีมติให้ช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพก่อสร้างและผู้ประกอบอาชีพอื่น โดยให้ขยายระยะเวลาและคืนเงินค่าปรับแก่ผู้รับจ้างที่ทำสัญญาก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2550 ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตราคาน้ำมัน เหล็กและวัสดุก่อสร้างที่มีราคาสูงขึ้น แต่ทางเทศบาลแจ้งว่าไม่สามารถคืนเงินให้นายบอยได้เนื่องจากสัญญาดังกล่าวมีการส่งมอบงานเสร็จสิ้นแล้วก่อนที่จะนายบอยจะขอขยายระยะเวลาส่งมอบงานเพื่อขอคืนเงินค่าปรับ นายบอยเห็นว่ากรณีที่เทศบาลปฏิเสธไม่ขยายระยะเวลาและคืนเงินค่าปรับทำให้ธุรกิจของตนขาดสภาพคล่องไม่สามารถไปรับงานอื่นได้ ทำให้ธุรกิจเสียหาย นายบอยจึงมายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

คดีนี้ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าสัญญาระหว่างนายบอยซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีกับเทศบาลซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีเกิดขึ้นก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2550 และเมื่อครบกำหนดส่งงานแล้วผู้ฟ้องคดียังทำงานไม่เสร็จ ผู้ถูกฟ้องคดีก็ไม่ได้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาแต่อย่างใด ยังคงปล่อยให้ผู้ฟ้องคดีทำงานจนแล้วเสร็จส่งมอบงานเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2551 อันเป็นการส่งมอบงานงวดสุดท้ายภายหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2550 ซึ่งล่วงเลยกำหนดและผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้หักเงินค่าปรับไว้ ทั้งนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรับความช่วยเหลือเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2551 ซึ่งอยู่ในกำหนด 60 วันนับแต่วันที่ 17 มิถุนายน 2551 ซึ่งเป็นวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

มาตรการช่วยเหลือดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดไว้ถูกต้องครบถ้วน จึงย่อมได้รับความช่วยเหลือโดยไม่ต้องขยายระยะเวลาในสัญญาให้เป็นเวลา 180 วัน อันจะมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ต้องเสียค่าปรับที่ส่งงานเลยกำหนดตามสัญญา

อย่างไรก็ตาม เทศบาลซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่าสัญญาพิพาทเป็นสัญญาจ้างทำของ เมื่อนายบอยซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีส่งมอบงานและทางเทศบาลได้จ่ายค่าจ้างให้แล้ว สัญญาดังกล่าวย่อมระงับไปตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนความรับผิดในเรื่องความชำรุดบกพร่องของงานตามสัญญาเป็นเรื่องที่คู่สัญญาต้องปฏิบัติภายหลังอายุสัญญาสิ้นสุดลงแล้ว แต่ไม่ใช่หลักเกณฑ์ตามกฎหมายที่จะขยายเวลาสัญญาหรือต่ออายุสัญญาได้ ซึ่งประเด็นนี้ศาลปกครองเห็นว่า สัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาทางปกครองซึ่งนิติสัมพันธ์ต้องบังคับกันตามหลักกฎหมายปกครอง โดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดกับหลักกฎหมายปกครอง และมาตรการช่วยเหลือดังกล่าวเป็นหลักดุลยภาพทางการเงินในสัญญาทางปกครอง ซึ่งเป็นมาตรการช่วยเหลือคู่สัญญากับทางราชการที่ประสพภาวะวิกฤตราคาน้ำมัน เหล็กและวัสดุก่อสร้างที่สูงขึ้น อันเป็นเหตุที่ในขณะที่ทำสัญญาต่อกันไม่อาจคาดหมายล่วงหน้าได้ว่าจะเกิดขึ้นและเป็นเหตุไม่ปกติที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วก่อความเสียหายอย่างร้ายแรงในการปฏิบัติตามสัญญาถึงขนาดที่ทำให้คู่สัญญาฝ่ายเอกชนขาดทุนเกินขนาดและนานเกินกว่าบุคคลธรรมดาจะคาดหมายได้ ซึ่งวิธีการขยายระยะเวลาของสัญญาหรือลด หรือคืนค่าปรับฐานผิดสัญญาให้คู่สัญญาฝ่ายเอกชนแล้วแต่กรณี เพื่อให้ดุลยภาพทางการเงินที่เอกชนเสียไปกลับคืนมาและสามารถดำเนินการตามสัญญาอันเป็นบริการสาธารณะได้ต่อไปตามหลักกฎหมายปกครองว่าด้วยบริการสาธารณะต้องมีความต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจะปฏิเสธไม่ให้ความช่วยเหลือผู้ฟ้องคดีโดยยกประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ขึ้นมากล่าวอ้างจึงไม่สามารถทำได้ ศาลปกครองจึงพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินค่าปรับจำนวน 277,300 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

(เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.465/2556)

คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องฟ้องคดีต่อศาล เพื่อบังคับให้บุคคลกระทำการหรือไม่กระทำการ

หัวหน้าสำนักงานการขนส่งทางน้ำสาธารณะ ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลสั่งให้นายข้าวหลามซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ล่งลำแม่ น้ำตราดออกไปภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด ซึ่งคดีนี้ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า นายข้าวหลามปลูกสร้างอาคารบ้านพักอาศัย ชานไม้ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบ้านพักอาศัย อาคารโครงไม้ที่ใช้เป็นทางเข้าบ้านพักอาศัยและใช้เป็นที่พักจอดรถยนต์ ล่งลำเข้าไปในแม่น้ำตราดซึ่งเป็นทางสัญจรของประชาชน โดยที่ไม่ได้มีการขออนุญาต ผู้ฟ้องคดีจึงสั่งให้นายข้าวหลามรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวภายในห้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง แต่นายข้าวหลามหรือผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้รื้อถอนภายในระยะเวลาที่กำหนด และอ้างว่าจะดำเนินการยื่นขออนุญาตปลูกสร้างอาคารบ้านพักอาศัยต่อเจ้าทำให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป ซึ่งศาลปกครองเห็นว่าตามกฎหมายอนุญาตให้ลักษณะของอาคารที่ล่งลำลำแม่น้ำได้มีลักษณะ (1) ท่าเทียบเรือ (2) สะพานปรับระดับและโป๊ะเทียบเรือ (3) สะพานข้ามแม่น้ำหรือสะพานข้ามคลอง (4) ท่อหรือสายเคเบิล (5) เขื่อนกันน้ำเซาะ (6) คานเรือ และ (7) โรงสูบน้ำ ทั้งยังกำหนดว่า อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ล่งลำลำแม่น้ำโดยที่ไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2535 ใช้บังคับ ถ้าได้เสียค่าปรับอย่างสูงตามกฎหมายและยื่นคำขออนุญาตภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ ให้เจ้าท่าพิจารณาอนุญาตได้ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้มีลักษณะตามที่ขออนุญาตได้และไม่ได้มีการเสียค่าปรับและยื่นคำขออนุญาตตามเวลาที่กฎหมายกำหนด แม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะยื่นคำขอให้ถูกต้องตามกฎหมายก็ไม่อาจได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารล่งลำลำแม่น้ำได้

สำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่าคดีนี้ไม่ใช่เป็นการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและขัดขวางทางขึ้นลงที่ดินอันเป็นที่ดินซึ่งประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันที่อยู่ในอำนาจของผู้ฟ้องคดี แต่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่นายข้าวปุ้นซึ่งเป็นเจ้าของ

ที่ดินที่อยู่ติดกัน ศาลปกครองพิจารณาเห็นว่า แม้ว่าสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกฟ้องคดี จะกีดขวางทางขึ้นลงที่ดินนายข้าวปั้นในด้านที่ติดกับแม่น้ำตราดจริง แต่สิ่ง ปลูกสร้างของผู้ถูกฟ้องคดีมีโครงสร้างตั้งอยู่ในแม่น้ำตราดต่อเนื่องไปจนถึง บริเวณตลิ่งของแม่น้ำตราด ไม่ได้อยู่ในเขตที่ดินของนายข้าวปั้นแต่อย่างใด การที่ ผู้ฟ้องคดีฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างจึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วย กฎหมายแล้ว ศาลปกครองจึงพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออก จากแม่น้ำตราดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากไม่มีการ รื้อถอนภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ผู้ฟ้องคดีหรือผู้ที่ผู้ฟ้องคดีมอบหมาย รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวโดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีเสียค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน

(เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.175/2555)

คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง (กรณีที่ฟ้องขอให้เพิกถอนคำใช้ขาดหรือบังคับตามคำใช้ขาด ของอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษายื่นคำร้องต่อศาลปกครอง ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจากข้อพิพาทกรณีที่นางสาวชมพู เจ้าของบริษัทก่อสร้าง ชมพู่ คอนสตรัคชั่น จำกัด ได้รับจ้างก่อสร้างอาคารของ วิทยาลัยสารพัดช่างแห่งหนึ่ง เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จและได้มีการตรวจรับงาน เรียบร้อย ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นผู้ร้องได้ตรวจพบ ความเสียหายของงานก่อสร้าง ซึ่งตามสัญญาประกันความชำรุดบกพร่อง ของงานก่อสร้างนี้มีระยะเวลา 2 ปีนับถัดจากวันที่ได้รับมอบงาน คือภายในวันที่ 5 มีนาคม 2544 โดยผู้ร้องได้เสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการว่า ระหว่างวันที่ 12 พฤษภาคม 2543 ถึงวันที่ 22 มีนาคม 2544 เจ้าหน้าที่ของผู้ร้องได้ตรวจพบ ความชำรุดบกพร่องของงานก่อสร้างหลายจุดซึ่งรวมแล้วเป็นค่าซ่อมแซมจำนวน 173,685 บาท แต่ผู้คัดค้านเห็นว่าความเสียหายในส่วนของการแตกร้าวของ ผนังปูนหน้าอาคาร เสาค้ำยันคานผนัง และพื้นห้องข้างยन्द์ซึ่งคิดเป็นค่าซ่อมแซม จำนวน 40,925 บาท เป็นความเสียหายที่ไม่ได้เกิดขึ้นก่อนหรือภายในวันที่ 5 มีนาคม 2544 ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการรับประกันความชำรุดบกพร่องของงาน ก่อสร้างตามสัญญา ผู้คัดค้านจึงไม่ต้องรับผิดชอบความเสียหายในส่วนนี้ ซึ่ง ข้อพิพาทดังกล่าวอนุญาโตตุลาการมีคำวินิจฉัยว่าผู้ร้องตรวจสอบพบความชำรุด บกพร่องและความเสียหายของอาคารเรียน เฉพาะในส่วนของการแตกร้าวของ ผนังปูนหน้าอาคาร เสาค้ำยันคานผนัง และพื้นห้องข้างยन्द์ ตามเอกสารลงวันที่ 22 มีนาคม 2544 เป็นเวลาภายหลังจากครบกำหนด 2 ปีนับแต่วันที่ผู้ร้องได้รับ มอบงานแล้ว นางสาวชมพูซึ่งเป็นผู้คัดค้านจึงไม่ต้องรับผิดชอบความเสียหาย ในส่วนนี้ซึ่งคิดเป็นเงิน 40,925 บาท เมื่อหักออกจากค่าซ่อมแซมทั้งหมดจำนวน 173,685 บาท คงเหลือค่าซ่อมแซมที่ผู้คัดค้านต้องรับผิดชอบเป็นเงินจำนวน 132,760 บาท

ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการไม่ได้เป็นคำชี้ขาดวินิจฉัยข้อพิพาทซึ่งไม่อยู่ในขอบเขตของสัญญาอนุญาตตุลาการหรือคำชี้ขาดวินิจฉัยเกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาตตุลาการที่ศาลจะเพิกถอนได้ตามกฎหมาย ทั้งไม่ได้มีกรณีปรากฏว่าการยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนที่ศาลจะเพิกถอนได้ตามกฎหมาย ศาลปกครองจึงพิพากษายกคำร้องดังกล่าว

(เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองกลางที่ 1482/2555)

ผู้สนใจสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545
ได้ที่ <http://www.krisdika.go.th>

คดีปกครอง
ที่ต้องยื่นฟ้องต่อ
ศาลปกครองสูงสุดโดยตรง

คดีปกครองที่ต้องยื่นฟ้องต่อ ศาลปกครองสูงสุดโดยตรง

ประชาชนที่มีปัญหาพิพาทกับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในคดีปกครอง และมีความประสงค์จะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองสามารถ ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นที่ตนมีภูมิลำเนาหรือที่มูลคดีเกิดขึ้น แต่ก็มี บางกรณีที่ต้องยื่นฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดโดยตรง กรณีเหล่านี้ได้แก่

1. คดีพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท ตามที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดประกาศกำหนด หมายถึง เมื่อที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดประกาศกำหนดให้คำวินิจฉัย ของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทใดต้องฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด ประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ วินิจฉัยข้อพิพาทดังกล่าว ก็ต้องยื่นฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดโดยตรง

2. คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกา หรือกฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรีหรือโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี หมายถึงโดยปกติแล้วเมื่อประชาชนได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจาก “กฎ” ประชาชนต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีเขตอำนาจ แต่ถ้าเป็นกฎ ที่ตราขึ้นหรือออกโดยคณะรัฐมนตรีหรือโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ในกรณีเช่นนี้กฎหมายได้กำหนดให้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดโดยตรง

3. คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด หมายถึง เมื่อมีกฎหมายกำหนดให้เรื่องใดต้องยื่นฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุด ประชาชน ที่มีความประสงค์จะใช้สิทธิยื่นฟ้องในเรื่องดังกล่าวก็ต้องยื่นฟ้องคดีต่อ ศาลปกครองสูงสุดโดยตรง

การฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดจะต้องยื่นฟ้องคดีที่ศาลปกครองสูงสุด
ซึ่งมีแห่งเดียวตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร

ศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองกลาง

ตั้งอยู่ที่ อาคารศาลปกครอง ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร 10210 โทร. 0 2141-1111 Call center 1355

ศาลปกครองสูงสุดมีเขตอำนาจทั่วราชอาณาจักร
ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจครอบคลุมพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร
นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร และจังหวัดอื่นที่ไม่ได้
อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาคแห่งใดแห่งหนึ่ง

หน่วยงานทางปกครอง ที่อาจถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

หน่วยงานทางปกครองที่อาจถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้มีอยู่ 7 ประเภทดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานราชการที่เป็นราชการส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง กรม
2. หน่วยงานราชการที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัด อำเภอ
3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา
4. รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย การประปานครหลวง หรือรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา เช่น องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นในรูปของบริษัท หรือบริษัทมหาชนจำกัด เช่น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
5. หน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ หรือที่เรียกกันว่าองค์กรมหาชน เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
6. หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ เช่น สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานศาลยุติธรรม
7. หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากรัฐให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง เช่น แพทยสภา สภานายความ สำนักงานชั่งรังวัด เอกชน บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

ดังนั้น หน่วยงานทางปกครองที่อาจถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองจึงไม่รวมถึงรัฐสภาที่ใช้อำนาจทางนิติบัญญัติและศาลที่ใช้อำนาจทางตุลาการ

เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่อาจถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่อาจถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ได้แก่

1. ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคลหรือผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง

2. คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใดๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล

3. บุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยกตัวอย่างได้ดังต่อไปนี้

3.1 ข้าราชการในกระทรวง กรม เช่น รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้อำนวยการกอง

3.2 ข้าราชการในจังหวัด อำเภอ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ

3.3 พนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น นายกเทศมนตรี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการเขตของกรุงเทพมหานคร

3.4 พนักงานรัฐวิสาหกิจเช่นผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ผู้อำนวยการการท่าเรือแห่งประเทศไทย

3.5 พนักงานขององค์กรมหาชน เช่น ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านศึก ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านแพ้ว

3.6 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากรัฐให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง เช่น นายกสหภาพนายควม

3.7 เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ เช่น เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

3.8 คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท

3.9 คณะกรรมการที่มีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่งหรือมติใดๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล เช่น คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายต่างๆ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ สภามหาวิทยาลัย สภาท้องถิ่น คณะกรรมการสรรหา กรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ (กสช.)

3.10 บุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวข้างต้น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ของเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำบริการสาธารณะ

คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจ
ศาลปกครอง

คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

1. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 ได้บัญญัติยกเว้นคดีพิพาทเกี่ยวกับหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบางประเภทที่ไม่สามารถนำมาฟ้องต่อศาลได้ ได้แก่

- การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร ไม่ว่าจะเป็นการลงทัณฑ์แก่ผู้กระทำความผิดต่อวินัยทหารหรือเป็นการดำเนินการทางวินัยอย่างอื่น

- การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการ (ก.ต.) ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 ซึ่งมีใช่เป็นการพิจารณาพิพากษาคดี แต่เป็นการบริหารงานบุคคลของผู้พิพากษาศาลยุติธรรม เช่น การแต่งตั้งโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การลงโทษทางวินัย เป็นต้น

- คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลชั้นฎีกาพิเศษต่างๆ ที่อยู่ในระบบศาลยุติธรรม ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นก่อนที่จะมีการจัดตั้งศาลปกครอง ได้แก่ คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแรงงาน คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลภาษีอากร คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลล้มละลาย

2. คดีที่มีกฎหมายตัดอำนาจศาลปกครองไว้โดยเฉพาะ เช่น พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 บัญญัติว่ามีให้นากฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง มาใช้บังคับแก่การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) และการออกระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง คำวินิจฉัย การอนุญาต และการกระทำอื่นใดของคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหาร อันเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามพระราชกำหนดนี้

3. คดีที่คู่กรณีหรือผู้ถูกฟ้องคดีมิใช่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นในรูปของบริษัทหรือบริษัทมหาชนจำกัด เช่น ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บริษัททำอากาศยาน สาขาลงกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด เป็นต้น

4. คดีที่คู่กรณีเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่การกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำส่วนตัว มิได้เป็นการกระทำที่ใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินการกิจการทางปกครอง เช่น เทศบาลไม่ยอมชำระหนี้ค่าจ้างทำอาหารเลี้ยงรับรองในงานเลี้ยงของเทศบาล มหาวิทยาลัยของรัฐทำสัญญากับเอกชนให้เช่าห้องประชุมเพื่อจัดงานแต่งงาน แต่ผิดสัญญาไม่สามารถให้เอกชนใช้ห้องประชุมในวันดังกล่าวได้ พลทหารอาสาสมัครบุกเข้าไปทำลายทรัพย์สินในเคหสถานของเอกชนเพราะมีเรื่องทะเลาะวิวาทกันเป็นการส่วนตัว เป็นต้น

5. คดีแพ่ง หรือคดีอาญา ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งหรือทางอาญา เช่น การฟ้องว่าเจ้าพนักงานบังคับคดียึดและขายทอดตลาดทรัพย์สินโดยไม่ชอบ ซึ่งการบังคับคดีดังกล่าวเป็นการบังคับคดีแพ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม การจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การสอบสวน และการเปรียบเทียบปรับของพนักงานสอบสวน และการสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่จะนำไปสู่การนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษทางอาญาตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นต้น

6. คดีที่ฟ้องขอให้ศาลปกครองลงโทษทางวินัยหรือลงโทษทางอาญาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งการลงโทษทางวินัยเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของผู้บังคับบัญชา ส่วนการลงโทษทางอาญาเป็นอำนาจของศาลยุติธรรม ไม่ได้อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

เงื่อนไขการฟ้องคดีปกครอง

1. ผู้ประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง หรือกรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง

กรณีผู้เยาว์หรือคนไร้ความสามารถประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองจะต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาลเป็นผู้ฟ้องคดีแทน เว้นแต่ผู้เยาว์ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ ศาลอาจอนุญาตให้ฟ้องคดีด้วยตนเองได้หากเห็นสมควร

กรณีคนเสมือนไร้ความสามารถประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน และต้องแนบหนังสืออนุญาตหรือหนังสือแสดงความยินยอมมาพร้อมกับคำฟ้องด้วย

2. หากมีกฎหมายกำหนดให้ดำเนินการเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ ผู้ประสงค์จะฟ้องคดีจะต้องดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายนั้นก่อน และเมื่อได้มีการสั่งการตามกฎหมาย หรือไม่ได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงจะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ เช่น คำสั่งลงโทษทางวินัย หากผู้ถูกลงโทษไม่พอใจกับคำสั่งดังกล่าวและประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ผู้ถูกลงโทษต้องอุทธรณ์คำสั่งนั้นก่อนภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด เมื่อเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการได้วินิจฉัยอุทธรณ์หรือไม่ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือภายในเวลาอันสมควร ผู้ถูกลงโทษจึงมีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้

กรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง แต่ผู้ประสงค์จะฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์คำสั่งก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง หรืออุทธรณ์คำสั่งนั้นแล้วแต่ยังไม่ทราบผลการพิจารณาและยังอยู่ในห้วงเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการ แต่ผู้ประสงค์จะฟ้องคดีกลับรีบนำคดีมาฟ้องศาล ศาลปกครองจะมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องนั้นไว้พิจารณา

3. จัดทำคำฟ้องตามที่กฎหมายกำหนด การทำคำฟ้องไม่มีแบบฟอร์มบังคับ แต่ต้องทำคำฟ้องเป็นหนังสือโดยจะเขียนด้วยลายมือหรือพิมพ์ก็ได้ แต่จะฟ้องด้วยวาจาหรือฟ้องทางโทรศัพท์ไม่ได้

4. ยื่นคำฟ้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ระยะเวลา
การฟ้องคดี

ระยะเวลาการฟ้องคดี

การฟ้องคดีปกครองจะต้องดำเนินการภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดดังนี้

1. คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ออกกฎ คำสั่งทางปกครองหรือกระทำการอื่นใดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน 90 วัน นับแต่
วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี

การนับระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองอ้างอิงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/3 วรรคสอง โดยจะมีได้นับรวมวันแรกแห่งระยเวลานั้นเข้าไว้ด้วย ดังนั้นการนับระยะเวลาจะนับวันถัดไปเป็นวันที่ 1

ตัวอย่าง

นายป๊อดรับราชการเป็นครูอยู่ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ถูกคำสั่งลงโทษทางวินัย จึงมายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว โดยก่อนหน้านั้น นายป๊อดซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) แล้ว และทางก.ค.วินิจฉัยยกอุทธรณ์โดยมีหนังสือลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2547 ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังบ้านของผู้ฟ้องคดี โดยมีแม่ยายของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับหนังสือไว้แทน ในคดีนี้ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าไม่ได้รับทราบผลอุทธรณ์ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลล่าช้า ซึ่งศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้จะไม่

ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับทราบผลอุทธรณ์เมื่อใด แต่จากหนังสือของผู้ฟ้องคดีลงวันที่ 11 มิถุนายน 2547 ถึงผอ.สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาว่าได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์และสิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง และมีความประสงค์ขอถ่ายสำเนาเอกสารเพื่อประกอบการดำเนินการทางศาลปกครองนั้น ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์แล้วตั้งแต่วันที่ 11 มิถุนายน 2547 ซึ่งผู้ฟ้องคดีต้องมายื่นฟ้องคดีภายใน 90 วันนับแต่วันที่ 11 มิถุนายน 2547 ซึ่งถือเป็นวันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ผู้ฟ้องคดีมายื่นฟ้องเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2548 ซึ่งเกินกำหนด 90 วันนับแต่วันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าว จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาศาลปกครองจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 539/2548)

2. คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร
ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน 90 วันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี

การนับระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองอ้างอิงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/3 วรรคสอง โดยจะมีได้นับรวมวันแรกแห่งระยะเวลานั้นเข้าไว้ด้วย ดังนั้นการนับระยะเวลาก็นับวันถัดไปเป็นวันที่ 1

ในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งแต่หน่วยงานละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร กรณีเช่นนี้จะเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่พ้นกำหนด 90 วันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงาน

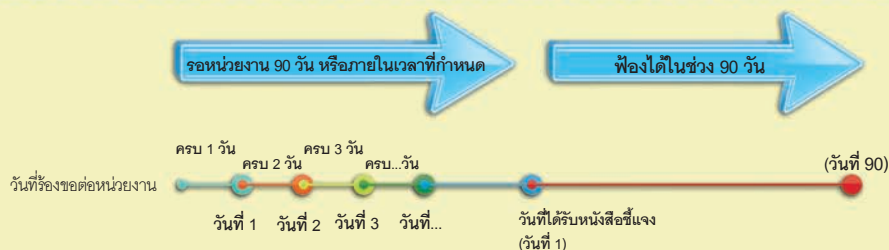

การนับระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองอ้างอิงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/3 วรคสอง โดยจะมีได้นับรวมวันแรกแห่งระยเวลานั้นเข้าไว้ด้วย ดังนั้นการนับระยะเวลาจะนับวันถัดไปเป็นวันที่ 1

ตัวอย่าง

นางแย้มยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลสั่งให้อธิบดีกรมที่ดิน แก้ไขความเดือดร้อนเสียหายที่เกิดจากการที่เจ้าพนักงานที่ดินระบุรายละเอียด ในโฉนดที่ดินคลาดเคลื่อนจากที่ น.ส.3 ระบุว่าทิศตะวันตกจดชายทะเล แต่โฉนดที่ดินที่เจ้าพนักงานที่ดินออกให้กลับระบุว่าทิศตะวันตกจดที่ดินมีการครอบครอง นางแย้มซึ่งเป็นผู้ฟ้องในคดีนี้จึงมีหนังสือลงวันที่ 15 ธันวาคม 2546 ขอให้ ผู้ถูกฟ้องคดีแก้ไขโฉนดที่ดินดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีกลับนิ่งเฉยไม่มีการแจ้งผลการพิจารณาแต่อย่างใด คดีนี้ศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าเมื่อผู้ฟ้องคดีมี หนังสือลงวันที่ 15 ธันวาคม 2546 ถึงผู้ถูกฟ้องคดีขอให้พิจารณาแก้ไขโฉนดที่ดิน ซึ่งถือได้ว่าเป็นวันที่ร้องขอต่อหน่วยงาน ในกรณีที่หน่วยงานไม่ได้แจ้งผลการ พิจารณารายใน 90 วัน (หรือภายในวันที่ 14 มีนาคม 2547) ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำ คดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองภายใน 90 วันนับจากพ้นกำหนด 90 วันดังกล่าว หรือนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้ตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม 2547 ถึงวันที่ 12 มิถุนายน 2547 แต่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2547 จึงเป็นการฟ้องคดีที่เกิน กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามกฎหมาย ศาลปกครองจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้ พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ 450/2548)

หรือหากผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานแต่คิดว่าเป็นคำชี้แจง
ที่ไม่มีเหตุผล กรณีเช่นนี้จะเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้
รับหนังสือชี้แจง

ตัวอย่าง

สถาปนิกชานนท์ได้ยื่นร้องเรียนกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะสมณายกพิเศษแห่งสถาปนิกให้พิจารณาการดำเนินการของสภาสถาปนิก ว่ามีการใช้อำนาจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องในคดีนี้จึงได้มอบหมายให้กรมโยธาธิการและผังเมืองสอบสวน ข้อเท็จจริงดังกล่าว ต่อมากรมโยธาธิการฯ ได้แจ้งผลการสอบสวนให้สถาปนิก ชานนท์ทราบ แต่สถาปนิกชานนท์ไม่พอใจผลการสอบสวนเนื่องจากเห็นว่า ไม่ได้มีการพิจารณาความผิดของกรรมการสภาสถาปนิก แต่เป็นเพียงการส่ง สำเนาผลการสอบสวนให้ตนทราบเท่านั้น สถาปนิกชานนท์จึงนำคดีมาฟ้องต่อ ศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาความผิด ของคณะกรรมการสภาสถาปนิก ซึ่งศาลปกครองพิจารณาเห็นว่าสถาปนิกชานนท์ ซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดี ได้ร้องเรียนต่อผู้ถูกฟ้องคดีและได้รับแจ้งผลการสอบสวนตาม หนังสือลงวันที่ 5 ตุลาคม 2555 แต่ผู้ฟ้องคดีไม่พอใจผลการสอบสวนดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล แม้จะไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือตอบกลับจาก หน่วยงานเมื่อใด แต่เมื่อนับจากวันที่กรมโยธาธิการฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ 5 ตุลาคม 2555 และผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2555 จึงอยู่ในช่วงเวลา 90 วันที่ได้รับหนังสือชี้แจง ซึ่งเป็นกรณี ที่อยู่ในระยะเวลาการฟ้องคดี ศาลปกครองจึงมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 889/2557)

3. คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นฟ้องภายใน 1 ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี และต้องฟ้องภายในระยะเวลาไม่เกิน 10 ปี นับ

ตัวอย่าง

นายสงกรานต์นำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ชำระเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งจากการที่สภาอบจ.มีมติเมื่อปีพ.ศ. 2545 ถอดถอนตนออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาอบจ. ซึ่งศาลปกครองได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนมติดังกล่าว

ในเรื่องนี้ ศาลปกครองพิจารณาเห็นว่าการที่นายสงกรานต์ซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2556 เพื่อขอให้อบจ.ซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ตน โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือเมื่อใด แต่พออนุมานได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสืออย่างรวดเร็วที่สุดในวันที่ระบุในหนังสือ คือวันที่ 2 กรกฎาคม 2556 ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้นับแต่วันที่พ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือร้องขอต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งก็คือตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2556 โดยการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นฟ้องภายใน 1 ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี (ในกรณีนี้คือวันที่ 1 ตุลาคม 2556) แต่ไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2557 จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ศาลปกครองจึงมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 904/2557)

4. คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ให้ยื่นฟ้องภายใน 5 ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี และต้องฟ้องภายในระยะเวลาไม่เกิน 10 ปี นับ

ตัวอย่าง

กรมทางหลวงมีโครงการขยายเขตทางหลวงแผ่นดินจากเดิมมีเขตทางด้านละ 8 เมตรเป็นด้านละ 15 เมตร จึงได้ทำการเวนคืนที่ดินบริเวณดังกล่าว โดยที่ดินที่เวนคืนมีสวนหนึ่งเป็นที่ดินของนายเดชนิทร์ กรมทางหลวงได้จ่าย

ค่าเวนคืนให้แก่นายเตชินทร์จำนวน 2 ครั้ง คือค่าทดแทนที่ดินเป็นเงิน 1,430 บาท และค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างและไม้ยืนต้น เป็นเงิน 59,719 บาท โดยนายเตชินทร์ได้ทำบันทึกข้อตกลงยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนกับกรมทางหลวงจำนวน 2 ฉบับ ฉบับแรกลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2555 และฉบับที่ 2 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2555 ต่อมานายเตชินทร์มายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างเป็นเงินจำนวน 1,000,000 บาทเพื่อปรับปรุงบ้านให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องจากเห็นว่าการขยายเขตทางหลวงดังกล่าวทำให้ห้องนอนและระเบียงของตนอยู่ติดแนวเวนคืน และบริเวณดังกล่าวเป็นทางโค้งซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินได้

ในเรื่องนี้ ศาลปกครองเห็นว่าการเวนคืนที่ดินดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินมาขยายเขตทางหลวง ซึ่งเป็นสาธารณูปโภคที่ประชาชนผู้ใช้ได้รับประโยชน์โดยตรง จึงเห็นว่าสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคอันเป็นสัญญาทางปกครอง และการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะ จึงสามารถนำคดีมาฟ้องได้โดยมิต้องดำเนินการตามขั้นตอนสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยจะต้องยื่นฟ้องภายใน 5 ปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ในคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีทำบันทึกข้อตกลงยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2555 และวันที่ 27 ธันวาคม 2555 วันดังกล่าวจึงเป็นวันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลวันที่ 30 สิงหาคม 2556 จึงเป็นการยื่นฟ้องภายใน 5 ปีนับแต่วันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดี ศาลปกครองจึงมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 678/2557)

5. คดีพิพาทเกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หรือคดีพิพาทเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลจะยื่นฟ้องเมื่อใดก็ได้

ตัวอย่าง

นายเงิน เป็นบุตรของผู้พยายายเวียดนาม เกิดที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดนครพนม นายเงินได้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2537 แต่ก็ไม่เคยได้รับแจ้งผลการพิจารณา จนปีพ.ศ. 2544 นายเงินได้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยอีกครั้งแต่ก็ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาแต่อย่างใด ทั้งที่กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบข้อมูลคำร้องขอมี

สัญญาชาติไทยและตรวจสอบพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอาชญากรรมของนายเงินเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์แล้วตั้งแต่ปีพ.ศ. 2545 แต่นายเงินก็ยังไม่เคยได้รับแจ้งผลการพิจารณา นายเงินจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายเงินได้สัญญาชาติไทยซึ่งศาลปกครองพิจารณาเห็นว่าการฟ้องในเรื่องดังกล่าวเป็นการฟ้องคดีปกครองที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสถานะของบุคคลซึ่งไม่มีระยะเวลากำหนดไว้จะยื่นฟ้องเมื่อใดก็ได้ ศาลปกครองจึงมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา ซึ่งคดีนี้ศาลปกครองได้พิพากษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการพิจารณาคำร้องขอมีสัญญาชาติไทยของนายเงินซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีและแจ้งผลการพิจารณาภายใน 60 วัน นับแต่คดีถึงที่สุด (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.123/2551)

6. การฟ้องคดีปกครองที่ยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีแล้ว
ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคดีที่ยื่นฟ้องนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่น ศาลปกครองอาจรับไว้พิจารณาก็ได้

ตัวอย่าง

นายยงยุทธนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม้แห้งหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนที่นายยงยุทธอาศัยอยู่ โดยนายยงยุทธได้เคยร้องเรียนไปยังอบต. เรื่องเสียงและฝุ่นละอองที่เกิดจากการทำงานของเครื่องจักรในโรงงาน ทางอบต. จึงได้ประสานให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาตรวจสอบวัดปริมาณฝุ่นละออง ซึ่งผลการตรวจสอบตามหนังสือที่ทางอบต. แจ้งแก่นายยงยุทธ เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2552 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองไม่เกินกว่าค่ามาตรฐาน ต่อมา นายยงยุทธมายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2556 ซึ่งเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดคือภายใน 90 วันนับแต่วันรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนด 90 วันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และไม่ได้รับหนังสือชี้แจงหรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แต่อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้ศาลปกครองเห็นว่าจากคำชี้แจงในรายงานสำรวจด้วยแบบติดตามตรวจสอบคุณภาพฝุ่นและเสียงของอบต. ซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องในคดีนี้ ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2556 ซึ่งได้ติดตามตรวจสอบคุณภาพฝุ่นและเสียงในชุมชนบริเวณใกล้เคียงกับบ้านของนายยงยุทธ ระบุว่า

ภาวะเสียงที่ได้ยินส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และบางส่วนได้รับผลกระทบจากฝุ่นในระดับมาก โดยชุมชนบริเวณรอบโรงงานรัศมี 500 เมตรมีบ้านพักอาศัยจำนวนประมาณ 27 หลังคาเรือน มีประชาชนอาศัยอยู่ประมาณ 141 คน จึงเห็นว่ามีความเสี่ยงต่อสุขภาพของประชาชนโดยรอบ และเสียงจากโรงงานอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยรอบที่มีจำนวนมากไม่ใช่แต่เพียงผู้พักอาศัยเท่านั้น จึงเห็นว่าหากรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ศาลปกครองจึงมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 783/2557)

คำฟ้อง

คำฟ้อง

คำฟ้องในคดีปกครองไม่มีแบบฟอร์มบังคับ แต่ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ และมีองค์ประกอบครบถ้วน ได้แก่

1. ชื่อและที่อยู่ผู้ฟ้องคดี โดยจะต้องระบุชื่อและที่อยู่ของตนให้ชัดเจน และเป็นที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ เพื่อประโยชน์ในการนัดหมายหรือส่งเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี อาทิ การแจ้งนัดหมายเพื่อการไต่สวน การจัดส่งเอกสารหรือขอเอกสารเพิ่มเติม เป็นต้น

2. ชื่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ประสงค์จะฟ้อง ระบุให้ชัดเจนว่าเป็นหน่วยงานทางปกครองใด หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคนใด (ระบุตำแหน่ง) อยู่ที่หน่วยงานใด

3. การกระทำอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีพร้อมทั้งพฤติการณ์และข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้ผู้ฟ้องคดีเดือดร้อนหรือเสียหาย และเป็นเหตุให้ต้องมาฟ้องคดี โดยต้องเขียนให้ชัดเจนและเรียงลำดับตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

4. คำขอว่าประสงค์จะให้ศาลปกครองสั่งหรือพิพากษาอย่างไร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ตนได้รับ และต้องเป็นเรื่องที่ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้

5. ลายมือชื่อผู้ฟ้องคดี

ในกรณีที่ไมอาจแนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาได้ ให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานไว้ด้วย และผู้ฟ้องคดีต้องยื่นสำเนาคำฟ้อง และสำเนาพยานหลักฐานที่ผู้ฟ้องคดีรับรองสำเนาถูกต้องให้ครบตามจำนวนของผู้ถูกฟ้องคดีมาพร้อมกับคำฟ้องด้วย

การยื่นคำฟ้อง ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น หรือศาลปกครองสูงสุดแล้วแต่กรณี โดยสามารถยื่นคำฟ้องได้ 2 วิธี ได้แก่

1. ยื่นคำฟ้องด้วยตนเองที่ศาลปกครองชั้นต้นที่ตนมีภูมิลำเนาหรือ ที่มูลคดีเกิด หรือยื่นคำฟ้องด้วยตนเองที่ศาลปกครองสูงสุดซึ่งมีแห่งเดียวตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร
2. ส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียน จ่าหน้าซองถึงสำนักงานศาลปกครองกลาง หรือสำนักงานศาลปกครองในภูมิภาคแห่งที่ประสงค์จะยื่นฟ้อง หรือจ่าหน้าซองถึงสำนักงานศาลปกครองสูงสุด

ผู้ประสงค์จะยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสามารถตรวจสอบเขตอำนาจ
และที่อยู่ของศาลปกครองที่ประสงค์จะยื่นคำฟ้องได้ที่
เว็บไซต์ศาลปกครอง www.admincourt.go.th
หรือ Call center 1355

ตัวอย่างการเขียนคำฟ้อง

2 มิถุนายน 2558

ชื่อและที่อยู่
ผู้ฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นายสุเมธิน จำปามา เกิดวันที่ 2 มกราคม 2500 อายุ 58 ปี ประกอบอาชีพรับจ้าง อยู่บ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 4 ถนนราษฎรอุทิศ ตำบลหนึ่งสอง อำเภอหนึ่งสอง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 55555 โทรศัพท์ 0 4389 9000

ชื่อหน่วยงาน
ทางปกครอง
หรือเจ้าหน้าที่
ของรัฐ
ที่ประสงค์
จะฟ้อง

มีความประสงค์ขอฟ้องเทศบาลตำบลหนึ่งสอง อยู่ที่เลขที่ 10 หมู่ที่ 2 ถนนประดิษฐ์ ตำบลหนึ่งสอง อำเภอหนึ่งสอง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 55555

การกระทำ
อันเป็นเหตุแห่ง
การฟ้องคดี
พร้อมทั้ง
พฤติการณ์
และข้อเท็จจริง
ที่เกี่ยวข้อง

ด้วยข้าพเจ้าและครอบครัวรวมทั้งชาวบ้านข้างเคียงได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งได้นำเอาขยะและซากสัตว์ไปทิ้งไว้ในที่ดินรกร้างซึ่งอยู่ติดกับบ้านของข้าพเจ้า ทำให้ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนในบริเวณดังกล่าวเป็นอันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ฝนตกน้ำฝนจะชะล้างความสกปรกจากกองขยะไหลเข้ามาบริเวณบ้านของข้าพเจ้า ทำให้บริเวณบ้านขึ้นแฉะและมีน้ำท่วมขัง พืชผักที่ปลูกไว้บริเวณรอบบ้านก็ตายหมด ข้าพเจ้าได้เคยนำเรื่องนี้ไปปรึกษาผู้ใหญ่บ้านแล้วได้รับคำแนะนำให้ทำหนังสือร้องเรียนไปยังเทศบาลตำบลหนึ่งสองซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่ ข้าพเจ้าได้ส่งหนังสือร้องเรียนไปยังเทศบาลตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2558 แต่จนถึงบัดนี้ยังไม่ได้รับหนังสือตอบจากทางเทศบาล มีเพียงเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้นที่รับปากว่าจะดูแลให้ ซึ่งปัจจุบันนี้ก็ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเข้ามาตรวจสอบหรือเข้ามาแก้ไขความเดือดร้อนดังกล่าวแต่อย่างใด ข้าพเจ้าเห็นว่าทุกข้อหรือความเดือดร้อนที่พวกเราชาวบ้าน

ได้รับนั้นเป็นทุกซ์อันแสนสาหัสที่เจ้าหน้าที่ละเลยไม่แก้ไข
ความเดือดร้อนให้ ข้าพเจ้าจึงได้นำเหตุเดือดร้อนรำคาญ
ดังกล่าวมาฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อโปรดพิจารณา
วินิจฉัยให้เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลหนึ่งสองปฏิบัติหน้าที่
ตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญ
ดังกล่าว ทั้งนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารและพยานหลักฐาน
ที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้ว

คำขอว่า
ประสงค์จะให้
ศาลสั่งหรือ
พิพากษา
อย่างไร

ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้เทศบาลตำบล
หนึ่งสองดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนดังกล่าวตาม
อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ภายในระยะเวลาตามที่ศาล
จะเห็นสมควร

ลายมือชื่อผู้ฟ้องคดี

นายสุเมธิน จำปามา

ผู้ฟ้องคดีต้องแนบเอกสารและพยานหลักฐานมาพร้อมกับคำฟ้องด้วย ซึ่งได้แก่

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรที่ทางราชการออกให้พร้อม
รับรองสำเนาถูกต้อง
2. พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการฟ้องคดี ในกรณีที่ไม่สามารถแนบ
พยานหลักฐานดังกล่าวมาได้เพราะเอกสารอยู่ในความครอบครองของหน่วยงาน
ทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่น หรือเพราะเหตุอื่นใด ให้ระบุเหตุ
ที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานมาได้ไว้ในคำฟ้องด้วย
3. สำเนาคำฟ้องและสำเนาพยานหลักฐานตามจำนวนของผู้ถูกฟ้องคดี
โดยต้องรับรองสำเนาถูกต้องให้ครบถ้วนด้วย
4. หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะมอบอำนาจให้บุคคลอื่นฟ้องคดีหรือดำเนินคดี
แทน ต้องมีหนังสือมอบอำนาจพร้อมปิดอากรแสตมป์ 10 บาท ในกรณีมอบอำนาจ
ให้กระทำการครั้งเดียว หรือปิดอากรแสตมป์ 30 บาท ในกรณีมอบอำนาจให้
กระทำการหลายครั้งหรือให้ดำเนินการทั้งคดี
5. หากผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เยาว์หรือเป็นผู้ไร้ความสามารถต้องมีหนังสือ
อนุญาตหรือแสดงความยินยอมให้ฟ้องคดีมาด้วย

ตัวอย่างการเขียนหนังสือมอบอำนาจ (กรณีมอบอำนาจให้ดำเนินการทวงคดี)

อากรแสตมป์
30 บาท

ข้าพเจ้า นายสุเมธิน จำปามา ขอมอบอำนาจให้ นายชื้อสตัย มั่นคง
อยู่บ้านเลขที่ 55/5 หมู่บ้านแสนสุข ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
จังหวัดกรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10210 โทรศัพท์ 0 2555 5555 ทำการแทน
โดยข้าพเจ้ายอมรับผิดชอบในการที่ผู้รับมอบอำนาจของข้าพเจ้าได้ทำการไปนั้น
ทุกประการ ในกิจการดังจะกล่าวต่อไปนี้

การฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางและดำเนินการแทนจนถึงที่สุด เช่น
มีอำนาจลงชื่อในคำฟ้อง คำร้อง คำขอ คำแถลง คำอุทธรณ์ หรือเอกสารอื่นใด
ที่เกี่ยวข้องในคดี รวมทั้งยื่นเอกสารดังกล่าว ให้ถ้อยคำต่อศาล และให้มีอำนาจ
รับเงินค่าธรรมเนียมนศาล (ให้ระบุกรณีคดีที่ยื่นฟ้องต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล)
เอกสาร หรือสิ่งอื่นใดจากศาลแทนข้าพเจ้าได้

สุเมธิน จำปามา ผู้มอบอำนาจ
(นายสุเมธิน จำปามา)

ชื้อสตัย มั่นคง ผู้รับมอบอำนาจ
(นายชื้อสตัย มั่นคง)

ดี ใจดี พยาน
(นายดี ใจดี)

สำราญ มีสุข พยาน
(นายสำราญ มีสุข)

การชำระค่าธรรมเนียมศาล

การชำระค่าธรรมเนียมศาล

โดยปกติการยื่นฟ้องคดีปกครองไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล เว้นแต่เป็นการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองหรือละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นเพื่อขอให้ศาลสั่งให้มีการชดใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน ผู้ฟ้องคดีต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในอัตราตามที่ระบุไว้ในตาราง 1 ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งกำหนดไว้สำหรับคดีฟ้องขอปลดเปลื้องทุกข์อันคำนวณเป็นราคาเงินได้ ในปัจจุบันสำหรับคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกิน 50 ล้านบาทคิดในอัตราร้อยละ 2 ของทุนทรัพย์แต่ไม่เกิน 200,000 บาท ทุนทรัพย์ส่วนที่เกิน 50 ล้านบาทขึ้นไปคิดในอัตราร้อยละ 0.1 และถ้าชนะคดี ศาลปกครองจะสั่งคืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดหรือบางส่วนตามส่วนแห่งการชนะคดี

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาล หรือหากไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นคำขอให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลมาพร้อมกับคำฟ้องหรือคำอุทธรณ์ เมื่อศาลปกครองพิจารณาคำขอแล้ว ศาลปกครองอาจอนุญาตให้ดำเนินคดีโดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดหรือเฉพาะบางส่วนก็ได้ ในกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลเฉพาะบางส่วนหรือมีคำสั่งให้ยกคำขอ ผู้ฟ้องคดีสามารถอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง โดยยื่นอุทธรณ์ที่ศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลเฉพาะบางส่วนหรือคำสั่งให้ยกคำขอดังกล่าว

ผู้ที่สนใจสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่างๆ เช่น แบบฟอร์มคำฟ้อง
แบบฟอร์มใบมอบฉันทะ/ใบมอบอำนาจ แบบฟอร์มคำร้อง/คำขอ ฯลฯ ได้ที่
เว็บไซต์ศาลปกครอง www.admincourt.go.th

การขอวิธีการชั่วคราว
ก่อนการพิพากษา

การขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา

ในระหว่างที่ศาลปกครองยังไม่พิพากษาคดี คู่กรณีสามารถขอให้ศาลสั่งให้กำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของตนซึ่งยังคงมีอยู่ และอาจจะทวีมากขึ้นหรือยากแก่การแก้ไขเยียวยาในภายหลัง

วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษามีด้วยกัน 2 กรณี คือ การขอลงอาญาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง และการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว

1. การขอลงอาญาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง หมายถึง การขอให้ชะลอหรือระงับการบังคับตามผลของกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราวในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง เนื่องจากการฟ้องคดีต่อศาลปกครองไม่ได้เป็นการทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองโดยอัตโนมัติ ดังนั้น ในระหว่างพิจารณาคดี ผู้ฟ้องคดีก็ยังคงถูกบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้นอยู่ทำให้ผู้ฟ้องคดีเดือดร้อนหรือเสียหาย ในกรณีเช่นนี้ ผู้ฟ้องคดีสามารถขอมาในคำฟ้องหรืออาจยื่นคำขอในเวลาใดๆ ก่อนศาลจะพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดี เพื่อให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามผลของกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราวก่อน อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดีจะต้องแสดงเหตุผลในคำขอให้ชัดเจนว่าต้องการจะขอลงอาญาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองใด และหากกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้นยังคงมีผลบังคับต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายที่ยากต่อการเยียวยาแก้ไขอย่างไร

ตัวอย่างเช่น นายแพทย์ธันวา ได้รับคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ นายแพทย์ธันวาเห็นว่าตนได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง แต่ในระหว่างที่ศาลพิจารณาคดีอยู่นั้น ผลของคำสั่งพักใช้

ใบอนุญาตยังมีผลทำให้นายแพทย์ธันวาไม่สามารถประกอบอาชีพได้ นายแพทย์ธันวาจึงยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นไว้ก่อน กรณีนี้ หากศาลเห็นว่าคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตน่าจะไม่ใช่ชอบด้วยกฎหมาย และหากให้คำสั่งดังกล่าวมีผลบังคับต่อไปจะทำให้นายแพทย์ธันวาได้รับความเดือดร้อนเสียหายจนยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง ทั้งการทุเลาการบังคับตามคำสั่งดังกล่าวไม่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารราชการ ศาลจะมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นตามที่ศาลเห็นสมควรก็ได้ ซึ่งจะทำให้นายแพทย์ธันวาสามารถประกอบอาชีพได้ในระหว่างที่รอผลการพิจารณาของศาลปกครอง

นอกจากนี้ ในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีคำขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นเหตุให้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง แต่ศาลเห็นว่าเหตุสมควรที่จะทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้น ศาลปกครองมีอำนาจสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง โดยจะได้สวนก่อนหรือไม่ก็ได้

2. การอุทธรณ์อุทธรณ์ชั่วคราว หมายถึง การขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณา หรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา ผู้ฟ้องคดีหรือคู่กรณีจะยื่นคำขอได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองด้วยเหตุอื่นที่นอกเหนือไปจากการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครอง โดยสามารถยื่นคำขอได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

2.1 กรณีการขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราว โดยผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นคำร้องให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองใดๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของตนก่อนการพิพากษาโดยจะยื่นมากับคำฟ้องหรือยื่นในเวลาใดก็ได้ก่อนศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี

ตัวอย่างเช่น นายพีท ได้รับความเดือดร้อนจากกลิ่นเหม็นของขยะจำนวนมากที่บริษัท อ.อ่าง ซึ่งรับจ้างเก็บและขนขยะให้กับเทศบาลนคร ข.ช้าง นำมาพักทิ้งไว้ในที่ดินซึ่งเป็นพื้นที่ว่างอันเป็นที่สาธารณะประโยชน์ใกล้กับบ้านของนายพีท นายพีทจึงร้องเรียนไปยังเทศบาลแต่ไม่ได้รับการแก้ไขแต่อย่างใด นายพีทจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลสั่งห้ามไม่ให้เทศบาลนคร

ช.ช้าง อนุญาตบริษัท อ.อ่าง นำขยะมาพักทิ้งในที่ดินบริเวณดังกล่าวและขอให้ รื้อถอนอาคารพักขยะที่ก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต และขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราว โดยขอให้ศาลมีคำสั่งให้เทศบาลนคร.ช้าง ระงับการขนขยะมาทิ้งในที่ดินบริเวณ ดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา ซึ่งหากศาลปกครอง เห็นว่ามีเหตุผลสมควรและเพียงพอ ศาลจะมีคำสั่งกำหนดมาตรการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ให้ระงับการขนขยะมาทิ้งในที่ดินดังกล่าว

2.2 กรณีขอให้คุ้มครองประโยชน์ เป็นกรณีที่ผู้ยื่นคำขออาจเป็นผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี หรือผู้ร้องสอดก็ได้ โดยจะยื่นคำขอในเวลาใดก็ได้ก่อน ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีกรณีขอให้คุ้มครองประโยชน์นี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอ หรือเพื่อประโยชน์ ในการบังคับตามคำพิพากษาเมื่อคดีสิ้นสุด

ตัวอย่างเช่น หน่วยงาน ก. อนุญาตให้เอกชนสร้างสะพานลอย คนเดินข้ามเหนือทางสาธารณะ พาดผ่านเหนือซอยที่นางชม้อยและชาวบ้าน อยู่อาศัย โดยไม่ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง ก่อนการพิจารณาอนุญาต ซึ่งการสร้างสะพานดังกล่าวจะทำให้นางชม้อยและ ชาวบ้านบริเวณนั้นได้รับความเดือดร้อนเสียหาย นางชม้อยและชาวบ้านจึง ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองพร้อมกับยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งให้ระงับการก่อสร้าง และระงับการใช้สะพานลอยคนเดินข้ามไว้เป็นการชั่วคราว ซึ่งหากศาลเห็นว่า มีเหตุจำเป็นเพียงพอ ศาลจะมีคำสั่งกำหนดมาตรการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว ก่อนการพิพากษา ให้ระงับการก่อสร้างและการใช้สะพานลอยไว้ก่อน

กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นรับพิจารณาคำขอและมีคำสั่งให้กำหนด มาตรการหรือวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ผู้มีส่วนได้เสีย (ผู้ถูกฟ้องคดี หรือบุคคลภายนอกผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากผลของคำสั่งที่ศาลกำหนดมาตรการ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา) มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ศาลปกครองสูงสุดภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ผู้นั้นได้รับแจ้งหรือทราบ คำสั่งศาล

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งไม่รับหรือยกคำขอ ของผู้ฟ้องคดีหรือคู่กรณี คำสั่งดังกล่าวถือเป็นที่สุด ผู้ฟ้องคดีหรือคู่กรณี ไม่สามารถยื่นอุทธรณ์ได้อีก

ตัวอย่างการเขียนคำขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา (กรณีที่ยื่นคำขอวิธีการชั่วคราวฯ มาในคำฟ้องด้วย)

2 มิถุนายน 2558

ชื่อและที่อยู่
ผู้ฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นายแพทย์ ธันวา ชอברהษา ในฐานะที่
เป็นผู้ฟ้องคดี เกิดวันที่ 2 มกราคม 2500 อายุ 58 ปี
ประกอบวิชาชีพเวชกรรม อยู่บ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 4
ถนนราษฎร์อุทิศ ตำบลหนึ่งสอง อำเภอหนึ่งสอง
จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 55555
โทรศัพท์ 0 4389 9000

ชื่อหน่วยงาน
ทางปกครองหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ที่ประสงค์จะฟ้อง

มีความประสงค์ขอฟ้องแพทยสภา อยู่ที่เลขที่ 10
หมู่ที่ 2 ถนนประดิษฐ์ ตำบลหนึ่งสอง อำเภอหนึ่งสอง
จังหวัดกาฬสินธุ์

การกระทำ
อันเป็นเหตุแห่ง
การฟ้องคดี
พร้อมทั้ง
พฤติการณ์
และข้อเท็จจริง
ที่เกี่ยวข้อง

ด้วยข้าพเจ้าได้รับความเดือดร้อนจากการที่ถูก
แพทยสภามีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
เวชกรรมเป็นเวลา 3 เดือน โดยคณะกรรมการ
แพทยสภาได้พิจารณาเรื่องที่นางสาวพัชรา มี
หนังสือร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ
เวชกรรมของข้าพเจ้าซึ่งเป็นผู้ดำเนินการสถาน
พยาบาลและเป็นผู้รักษานางสาวพัชรา ว่ามีการ
รักษาติดต่อกันเป็นเวลานานและบ่อยครั้งมากเกิน
ความจำเป็น โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยและ
ความสิ้นเปลืองของผู้ป่วย จึงมีคำสั่งลงโทษข้าพเจ้า
ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าตนเองไม่มีความผิดและแพทยสภา
กระทำการโดยไม่อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่ชอบ
ด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรม จึงนำคดีมาฟ้องต่อ

ศาลปกครองเพื่อโปรดพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา ซึ่งหากให้คำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีผลบังคับต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขภายหลัง เนื่องจากคำสั่งดังกล่าวจะทำให้เกิดผลกระทบต่อการรักษาผู้ป่วยรายอื่น ข้าพเจ้าไม่มีอำนาจใดที่จะให้ผู้ถูกฟ้องคดีทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองดังกล่าวได้ จึงได้มาขอขอมีสศาลเป็นที่พึ่ง

คำขอว่าประสงค์จะให้ศาลสั่งหรือพิพากษาอย่างไร และคำขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งฯ

ขอให้ศาลโปรดพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งแพทยสภาดังกล่าว และขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งแพทยสภาไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา

ลายมือชื่อผู้ฟ้องคดี

นายแพทย์ ธีรนา ชอברה

ตัวอย่างการเขียนคำขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา (กรณีที่ยื่นคำขอวิธีการชั่วคราวฯ หลังจากยื่นคำฟ้องและอยู่ระหว่าง อรรถพิพากษาของศาล)

2 มิถุนายน 2558

ชื่อและที่อยู่
ผู้ฟ้องคดี

ข้าพเจ้า นายพิท พึ่งพา ในฐานะที่เป็นผู้ฟ้องคดี
เกิดวันที่ 2 มกราคม 2500 อายุ 58 ปี อาชีพค้าขาย
อยู่บ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 4 ถนนราษฎร์อุทิศ ตำบล ช.ช้าง
อำเภอ ช.ช้าง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 55555
โทรศัพท์ 0 5333 2222 ขอยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่ง
กำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวมีข้อความ
ตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

การกระทำ
อันเป็นเหตุแห่ง
การขอพร้อมทั้ง
พฤติการณ์และ
ข้อเท็จจริง
ที่เกี่ยวข้อง

ด้วยข้าพเจ้าได้รับความเดือดร้อนจากกลิ่นเหม็น
ของขยะจำนวนมากที่บริษัท อ.อ่าง ซึ่งเป็นผู้รับจ้าง
เทศบาลนคร ช.ช้าง นำมาพักทิ้งไว้ในที่ดินซึ่งเป็นพื้นที่
ว่างใกล้กับบ้านของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ร้องเรียนไปยัง
เทศบาลแล้วแต่ไม่ได้รับการแก้ไข ข้าพเจ้าจึงนำคดี
มาขึ้นฟ้องต่อศาลปกครอง และขอให้ศาลมีคำสั่ง
บรรเทาทุกข์ชั่วคราวระงับการขนขยะมาทิ้งในที่ดิน
บริเวณดังกล่าวไว้จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา
เนื่องจากในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ข้าพเจ้า
ยังคงได้รับความเดือดร้อนจากกลิ่นเหม็นของขยะ
ทั้งการกระทำดังกล่าวยังก่อให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ
ซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพของข้าพเจ้าและประชาชน
บริเวณโดยรอบเป็นอันมาก

คำขอว่าประสงค์
จะให้ศาลมีคำสั่ง
บรรเทาทุกข์
ชั่วคราวอย่างไร

ขอให้ศาลโปรดมีคำสั่งกำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์
โดยมีคำสั่งให้ เทศบาลนคร ช.ช้าง ระงับการขนขยะ
มาทิ้งในบริเวณที่ดินดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราว
จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา

ลายมือชื่อผู้ยื่นคำขอ

นายพิท พึ่งพา

ระบบสารสนเทศ

ระบบไต่สวน

วิธีพิจารณาคดีในศาลปกครองใช้ระบบไต่สวน ซึ่งเป็นระบบที่ศาลมีบทบาทสำคัญในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน โดยศาลอาจแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมด้วยการนัดไต่สวนคู่กรณี หรือเรียกพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งการออกไปเดินเผชิญสืบ (การไปสืบเสาะหาข้อเท็จจริง ณ สถานที่เกิดเหตุ) เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่จำเป็นต่อการพิจารณาพิพากษาคดีอย่างครบถ้วน

การพิจารณาคดีโดยใช้ระบบไต่สวนทำให้เอกชนซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีข้อมูลและพยานหลักฐานในความครอบครอง และไม่มีความรู้ในข้อกฎหมาย สามารถดำเนินคดีได้อย่างเท่าเทียมกับคู่กรณีที่เป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งถือเป็นหลักประกันความยุติธรรมที่คู่กรณีจะได้รับจากการดำเนินคดีในศาลปกครอง

วิธีพิจารณาคดีปกครองจะใช้หลักการฟังความสองฝ่าย กล่าวคือ ศาลปกครองจะเปิดโอกาสให้คู่กรณีชี้แจง แสดงหลักฐานประกอบข้ออ้างของตน และได้แย้งคัดค้านการนำเสนอหรือการกล่าวอ้าง ตลอดจนแก้ไขข้อกล่าวหาของอีกฝ่ายหนึ่งเสมอ โดยผ่านการทำคำฟ้อง **คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ** และ **คำให้การเพิ่มเติม** ซึ่งจะต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร นอกจากนี้ คู่กรณียังมีสิทธิขอตรวจดูพยานหลักฐานที่แต่ละฝ่ายได้ยื่นไว้ในสำนวน เว้นแต่มีกฎหมายคุ้มครองว่าไม่ต้องเปิดเผยหรือศาลเห็นว่าไม่ควรเปิดเผย เพื่อไม่ให้การดำเนินงานของรัฐเสียหาย การฟ้องคดีต่อศาลปกครองจึงสามารถมั่นใจได้ว่าวิธีพิจารณาคดีของศาลปกครองซึ่งใช้ระบบไต่สวนจะให้ความเป็นธรรมแก่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน

คำให้การ

เมื่อศาลปกครองมีคำสั่งรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีแล้วจะส่งสำเนาคำฟ้องและสำเนายานหลักฐานให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การมายื่นต่อศาลภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำฟ้อง หรือภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด โดยผู้ถูกฟ้องคดีอาจยอมรับหรือโต้แย้งคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่เห็นว่าไม่ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงด้วยการชี้แจงและแสดงเหตุผลของตน โดยศาลจะกำหนดประเด็นที่ผู้ถูกฟ้องคดีต้องให้การหรือให้จัดส่งยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดีด้วยก็ได้ แต่ถ้าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ทำคำให้การหรือส่งยานหลักฐานยื่นต่อศาลภายในเวลาที่กำหนด จะถือว่าผู้ถูกฟ้องคดียอมรับข้อเท็จจริงตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ซึ่งศาลจะพิจารณาคดีต่อไปตามที่เห็นเป็นการยุติธรรม

คำคัดค้านคำให้การ

หลังจากผู้ถูกฟ้องคดีส่งคำให้การแล้ว ศาลจะส่งสำเนาคำให้การพร้อมสำเนายานหลักฐานไปให้ผู้ฟ้องคดีเพื่อให้ทำคำคัดค้านคำให้การ โดยศาลจะกำหนดประเด็นที่ต้องชี้แจงหรือให้จัดส่งยานหลักฐานใดเพิ่มเติมด้วยก็ได้ ผู้ฟ้องคดีจะต้องส่งคำคัดค้านคำให้การหรือยานหลักฐานยื่นต่อศาลภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำให้การ หรือภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่ถ้าผู้ฟ้องคดีไม่มีประเด็นใดจะคัดค้านเพิ่มเติมและไม่ต้องการที่จะทำคำคัดค้านคำให้การ ผู้ฟ้องคดีต้องทำหนังสือแจ้งให้ศาลทราบภายใน 30 วัน หรือภายในเวลาที่ศาลกำหนด ว่าไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำให้การและขอให้ศาลดำเนินคดีต่อไป เพราะถ้าผู้ฟ้องคดีไม่แจ้งให้ศาลทราบ ศาลอาจจะสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

คำให้การเพิ่มเติม

เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นคำคัดค้านคำให้การต่อศาลแล้ว ศาลจะส่งสำเนาคำคัดค้านคำให้การให้ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อทำคำให้การเพิ่มเติมยื่นต่อศาลภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำคัดค้านคำให้การ หรือภายในเวลาที่ศาลกำหนด และเมื่อศาลได้รับคำให้การเพิ่มเติมแล้ว ศาลจะส่งสำเนาคำให้การเพิ่มเติมนั้นให้แก่ผู้ฟ้องคดีทราบต่อไป

การยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานใดๆ ต่อศาล คู่กรณีจะยื่นด้วยตนเอง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ โดยจะถือว่าวันที่ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานนั้นต่อศาล

หากคู่กรณีต้องการให้ผู้ยื่นยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานใดๆ ต่อศาลแทนตน คู่กรณีต้องทำหนังสือมอบฉันทะแนบมาพร้อมด้วย

ผู้ที่สนใจสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่างๆ เช่น
แบบฟอร์มคำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม แบบฟอร์มใบมอบ
ฉันทะ/ใบมอบอำนาจ แบบฟอร์มคำร้อง/คำขอ ฯลฯ
ได้ที่ เว็บไซต์ศาลปกครอง www.admincourt.go.th

การนั่งพิจารณาคดี

การนั่งพิจารณาคดี

ในคดีหนึ่งๆ ของศาลปกครองจะต้องมีการนั่งพิจารณาคดีอย่างน้อยหนึ่งครั้ง เพื่อเปิดโอกาสให้คู่กรณีมาแถลงด้วยวาจาต่อหน้าองค์คณะพิจารณาพิพากษา โดยศาลจะแจ้งกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกพร้อมทั้งส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน และหากคู่กรณีประสงค์จะยื่นคำแถลงเป็นหนังสือ รวมทั้งพยานหลักฐานประกอบคำแถลงดังกล่าว คู่กรณีต้องยื่นต่อศาลก่อนวันนั่งพิจารณาคดีหรืออย่างช้าที่สุด ในระหว่างการนั่งพิจารณาคดี

คำแถลงเป็นหนังสือของคู่กรณีจะยกข้อเท็จจริงที่ไม่เคยยกขึ้นมาอ้างไว้ไม่ได้ เว้นแต่จะแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นประเด็นสำคัญในคดีที่คู่กรณีสามารถพิสูจน์ได้ว่ามีเหตุจำเป็นที่ทำให้ไม่อาจเสนอต่อศาลได้ก่อนหน้านั้น แต่ศาลจะรับฟังและนำข้อเท็จจริงดังกล่าวไปใช้ในการพิจารณาคดีได้ก็ต่อเมื่อได้เปิดโอกาสให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งแสดงพยานหลักฐานเพื่อยืนยันหรือหักล้างแล้วเท่านั้น ในวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก ศาลจะสรุปข้อเท็จจริงและประเด็นของคดี แล้วจะให้คู่กรณีแถลงด้วยวาจาประกอบคำแถลงเป็นหนังสือที่ได้ยื่นไว้ก็ได้ จากนั้นตุลาการผู้แถลงคดีจะเสนอคำแถลงการณ์ซึ่งเป็นความเห็นของตนต่อองค์คณะ จากนั้นองค์คณะจะปรึกษากันเพื่อพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีนั้นๆ โดยศาลจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาในวันนั้นหรือวันอื่นก็ได้

ตุลาการ
ศาลปกครอง

ตุลาการศาลปกครอง

การพิจารณาพิพากษาคดีปกครองจะทำโดย **องค์คณะพิจารณาพิพากษา** โดยองค์คณะของศาลปกครองชั้นต้นจะประกอบด้วยตุลาการศาลปกครองชั้นต้น อย่างน้อย 3 คน ส่วนองค์คณะของศาลปกครองสูงสุดจะประกอบด้วยตุลาการศาลปกครองสูงสุดอย่างน้อย 5 คน องค์คณะแต่ละองค์คณะจะมีตุลาการหัวหน้าคณะ 1 คน โดยการดำเนินคดีปกครอง ตุลาการหัวหน้าคณะจะแต่งตั้ง **ตุลาการเจ้าของสำนวน** ซึ่งคัดเลือกจากตุลาการคนหนึ่ง ในองค์คณะของตน ส่วนการแต่งตั้ง **ตุลาการผู้แถลงคดี** ซึ่งเป็นตุลาการที่ไม่ใช่ตุลาการในองค์คณะที่พิจารณาพิพากษาคดีนั้น ประธานศาลปกครองสูงสุด หรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้นจะเป็นผู้แต่งตั้งแล้วแต่กรณี

ตุลาการเจ้าของสำนวนจะดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำชี้แจงของคู่กรณี และรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำสรุปข้อเท็จจริงและความเห็นนำเสนอต่อองค์คณะก่อนวันนั่งพิจารณาคดี ในขณะที่ตุลาการผู้แถลงคดีจะทำหน้าที่สรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและเสนอความเห็นของตนในการวินิจฉัยคดีนั้นๆ ที่เรียกว่า **คำแถลงการณ์** ต่อองค์คณะเพื่อประกอบการพิจารณาคดี ซึ่งถือเป็นการถ่วงดุลการใช้อำนาจระหว่างตุลาการด้วยกันในระบอบวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งจะทำให้องค์คณะใช้อำนาจตัดสินคดีอย่างรอบคอบและถูกต้องมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่องค์คณะไม่เห็นด้วยกับคำแถลงการณ์ก็จะต้องแสดงให้เห็นถึงเหตุผลที่หนักแน่นและน่าเชื่อถือมากกว่าวิธีการถ่วงดุลนี้จะเป็นหลักประกันความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้ดียิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม คำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดีถือเป็นความเห็น
โดยอิสระ ไม่ผูกพันองค์คณะในการจัดทำคำพิพากษาหรือคำตัดสินชี้ขาดในคดี
คำตัดสินขององค์คณะเท่านั้นที่จะถือว่าเป็นคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การเรียกชื่อของพยานที่เกี่ยวข้องในคดี

ศาลปกครอง

ตุลาการ
ผู้ฟ้องคดี
ผู้ถูกฟ้องคดี
คู่กรณี คือ ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดี
และรวมถึงผู้ร้องสอด

ศาลยุติธรรม

ผู้พิพากษา
โจทก์
จำเลย
คู่ความ คือ โจทก์และจำเลย
และรวมถึงผู้ร้องสอด

การพิพากษาคดี

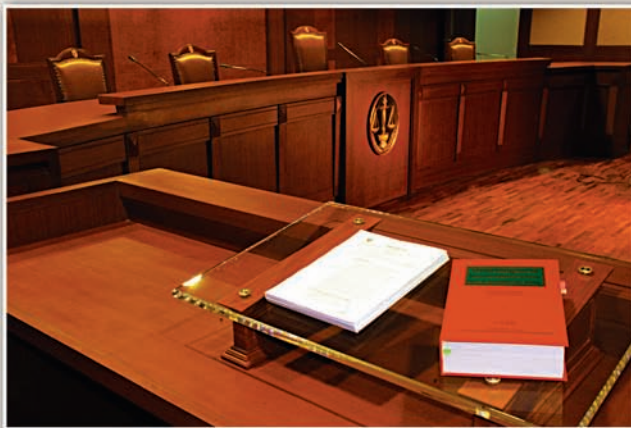
การพิพากษาคดี

เมื่อศาลปกครองได้ทำคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีเสร็จแล้ว ศาลจะแจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนดวันอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี โดยวันที่ศาลอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีถือว่าเป็นวันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีนั้น แต่ถ้าคู่กรณีไม่มาฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี ศาลก็จะงดการอ่านแล้วบันทึกไว้ วันที่ศาลบันทึกถือเป็นวันที่ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีนั้นแล้ว ซึ่งประชาชนที่สนใจสามารถขอตรวจดูหรือขอสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีนั้นได้ โดยสำนักงานศาลปกครองจะเผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีของศาลปกครองรวมถึงความเห็นของตุลาการผู้แถลงคดีปกครองต่อสาธารณะ

อย่างไรก็ตาม หากคู่กรณีไม่พอใจคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นสามารถอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้ โดยยื่นคำอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยยื่นด้วยตนเองต่อเจ้าหน้าที่ของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวหรือส่งคำอุทธรณ์ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเจ้าหน้าที่ของถึงสำนักงานศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่หากคู่กรณีไม่ยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว คดีจะถึงที่สุดไม่สามารถอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดหรือฟ้องเป็นคดีใหม่ได้ และคู่กรณีต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

คำอุทธรณ์ให้ทำเป็นหนังสือและอย่างน้อยต้องระบุนายการดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อผู้อุทธรณ์
- (2) ผู้ถูกอุทธรณ์
- (3) ข้อคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น
- (4) คำขอของผู้อุทธรณ์
- (5) ลายมือชื่อผู้อุทธรณ์

ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่จะยกขึ้นอ้างในการยื่นอุทธรณ์นั้น ผู้อุทธรณ์จะต้องกล่าวไว้โดยชัดแจ้งในคำอุทธรณ์ และต้องเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น อย่างไรก็ตาม ถ้าปัญหาข้อใดเป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือปัญหาเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ ผู้อุทธรณ์จะยกปัญหาข้อนั้นขึ้นกล่าวในคำอุทธรณ์หรือในชั้นอุทธรณ์ก็ได้

หากศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์สามารถยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์นั้นต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

ในกรณีที่คู่กรณีได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น และศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดอุทธรณ์นั้นแล้วคดีจะถึงที่สุด

อย่างไรก็ตาม คู่กรณีหรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจถูกระทบจากผลแห่งคดีสามารถยื่นคำขอให้พิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งใหม่ในคดีนั้นได้ แต่ต้องยื่นคำขอภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ผู้นั้นได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ได้ แต่ไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาด และการยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่จะทำได้เฉพาะเมื่อคู่กรณีหรือบุคคลภายนอกไม่ทราบถึงเหตุนั้นในการพิจารณาคดีครั้งที่แล้วมา โดยมีใช้ความผิดของผู้นั้น โดยมีเงื่อนไขดังนี้

(1) ศาลปกครองฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือมีพยานหลักฐานใหม่
อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นที่ยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ

(2) คู่กรณีที่แท้จริงหรือบุคคลภายนอกนั้นมิได้เข้ามาในการดำเนิน
กระบวนการพิจารณาคดีหรือได้เข้ามาแล้วแต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมี
ส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

(3) มีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผล
ของคดีไม่มีความยุติธรรม

(4) คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ทำขึ้นโดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือข้อ
กฎหมายใดและต่อมาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ
ซึ่งทำให้ผลแห่งคำพิพากษาหรือคำสั่งขัดกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

ในการพิพากษาคดีในชั้นอุทธรณ์นั้น ศาลปกครองสูงสุด
มีอำนาจพิพากษาหรือมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ยกอุทธรณ์ หากเห็นว่าคำอุทธรณ์นั้นไม่สมบูรณ์ครบถ้วน และ
เป็นกรณีที่ไม่อาจแก้ไขให้ถูกต้องได้ หรือเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย
หรือยื่นผิดระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธี
พิจารณาคดีปกครอง

ยืนตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น หากเห็นว่า
คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นถูกต้อง ไม่ว่าด้วยเหตุเดียวกัน
หรือเหตุอื่น

กลับคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น หากเห็นว่า
คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นไม่ถูกต้อง

แก้คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น หากเห็นว่า
คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นถูกบางส่วนและผิดบางส่วน โดยจะ
พิพากษาหรือมีคำสั่งยืนบางส่วนกลับบางส่วน และพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ใน
ส่วนที่กลับนั้น

รวมทั้งมีอำนาจสั่งยกคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคดีคืนไปให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ หรือกำหนดให้พิจารณาคดีนั้นใหม่ทั้งหมดหรือบางส่วนแล้วพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ หรือดำเนินการตาม คำชี้ขาดของศาลปกครองสูงสุดแล้วพิพากษาหรือมีคำสั่งไปตามรูปคดี นอกจากนั้น หากศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าคำอุทธรณ์ใดมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่เป็น สาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลปกครองสูงสุดจะสั่งไม่รับอุทธรณ์นั้นไว้ พิจารณาก็ได้

- หนังสือที่...สำนักพิมพ์กรรณ เล่ม 1
- หนังสือที่...สำนักพิมพ์กรรณ เล่ม 2
- หนังสือที่...สำนักพิมพ์กรรณ เล่ม 3
- หนังสือที่...สำนักพิมพ์กรรณ เล่ม 4
- หนังสือสารานุกรมเกี่ยวกับศาลปกครอง ชุด สารพันปัญหาคดีปกครอง เล่ม 1
- หนังสือสารานุกรมเกี่ยวกับศาลปกครอง ชุด สารพันปัญหาคดีปกครอง เล่ม 2
- หนังสือศาลาหน้าศาล
- แพนฟลิบแนะนำเขตอำนาจศาลปกครอง
- แพนฟลิบแนะนำศาลปกครอง (ภาษาอังกฤษ)

- วิษัฒ์ เรื่อง การฟ้องคดีปกครอง
- ศิววิฑ์ เรื่อง สารคดี...บทเรียนชีวิตจากคดีปกครอง
- ชิตี เรื่อง กรมเครื่องเรื่องคดีปกครอง
- ชิตี เรื่อง เรื่องเล่าดีดีจากคดีปกครอง
- ชิตี เรื่อง ศาลปกครอง ความเป็นธรรมคือการกึ่งของเรา

โทร. 0 2141 1111 หรือ Call center 1355

ศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองกลาง
และสำนักงานศาลปกครอง

อาคารศาลปกครอง ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

รู้ไว้ก่อนไปศาลปกครอง